

Obsesīvi kompulsīvo pacientu klīniskais raksturojums Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas psihiatrijas klīnikā

Autors: dr. Artjoms Baharevs
Līdzautors: dr. Nīkita Bezborodovs

Ievads

Obsesīvi kompulsīvie traucējumi (OKT) ir hroniski neiropsihiatriski traucējumi, kas ir saistīti ar plašu funkcionēšanas traucējumu spektru. Latvijā dotajā mirklī pediātriskā populācija ar OKT nav pietiekami pētīta, tādējādi radot nepieciešamību apkopot sociodemogrāfisko informāciju par bērniem un pusaudžiem ar OKT Latvijā, kā arī klīniski aprakstīt un raksturot šo populāciju.

Mērķi

Apkopot klīnisku un sociodemogrāfisko informāciju par pacientiem ar obsesīvi kompulsīviem traucējumiem Bērnu Klīniskās universitātes (BKUS) psihiatrijas klīnikā .

Metodes

Datu ieguves metode ir retrospektīva pacientu medicīniskās dokumentācijas analīze. Pētāmā populācija bija visa vecuma bērni, kas konsultēti pie bērnu psihiatra ambulatori vai atradušies BKUS psihiatrijas klīnikā, laika posmā no 2019. gada janvāra līdz 2022. gada janvārim ar diagnozēm F42 – F42.9. Pacientu atlasīšanai tika izmantota BKUS pacientu informācijas sistēma "Saule". Datu apkopojums veikts ar MS Excel 2021. Statistikas analīzei tika pielietota IBM SPSS Statistics 26.

Rezultāti

Pētījumā tika iekļauti 35 pacienti: 19 meitenes un 16 zēni. Vidējais vecums 14 ± 2 gadi. Jaunākais pacients 9 un vecākais 17 g.v. . Vidējais OKT simptomu sākums 11 ± 3 gadi. Agrākais simptomu sākums bija 4 un vēlākais 17 g.v. . Ģimenes anamnēzē OKT tika konstatēti 3 gadījumos (8,6%), bet citas psihiskas saslimšanas 13 gadījumos (37,1%). 12 pacientiem (34,3%) tika konstatēti komorbīdi ēšanas traucējumi, 11 (31,4%) bija garastāvokļa traucējumi, bet 8 (22,9%) bija rauste (tic). Trauksmes un hiperkinētiskie traucējumi bija retākās komorbīditātes, respektīvi 20% un 14,3%.

Visbiežākās obsesijas bija agresīva rakstura (bailes kaitēt sev, citiem u.c.) 17 pacientiem (48,6%). 15 pacientiem (42,9%) bija obsesijas saistībā ar piesārņojumu. Somatiska rakstura (bailes saslimt u.c) bija 13 pacientiem (37,1%), bet 8 pacientiem (22,9%) bija obsesīvas

šaubas. Obsesijas ar seksuālu vai reliģiozu raksturu bija 11,4% un 8,6%.

Visbiežākās kompulsijas bija tīrīšanas rakstura 20 pacientiem (57,1%), bet 18 bērniem bija atkārtotas pārbaudes kompulsijas (51,4%), vismazāk sastopama bija lietu krāšanas kompulsija 5,7%. Mānģitības kā pieklauvēšana pie galda vai spļaušana pāri plecam bija 11

pacientiem (31,4%).

Secinājumi

Bērniem OKT klīnisko simptomu spektrs ir ļoti variabls un pat mazā pētāmo populācijā uzrādījas ļoti dažāda rakstura obsesijas un kompulsijas. Šis pētījums sniedz provizoriskus datus par bērnībā sākušos OKT un norāda uz nepieciešamību pētījumiem ar lielāku pacientu skaitu.